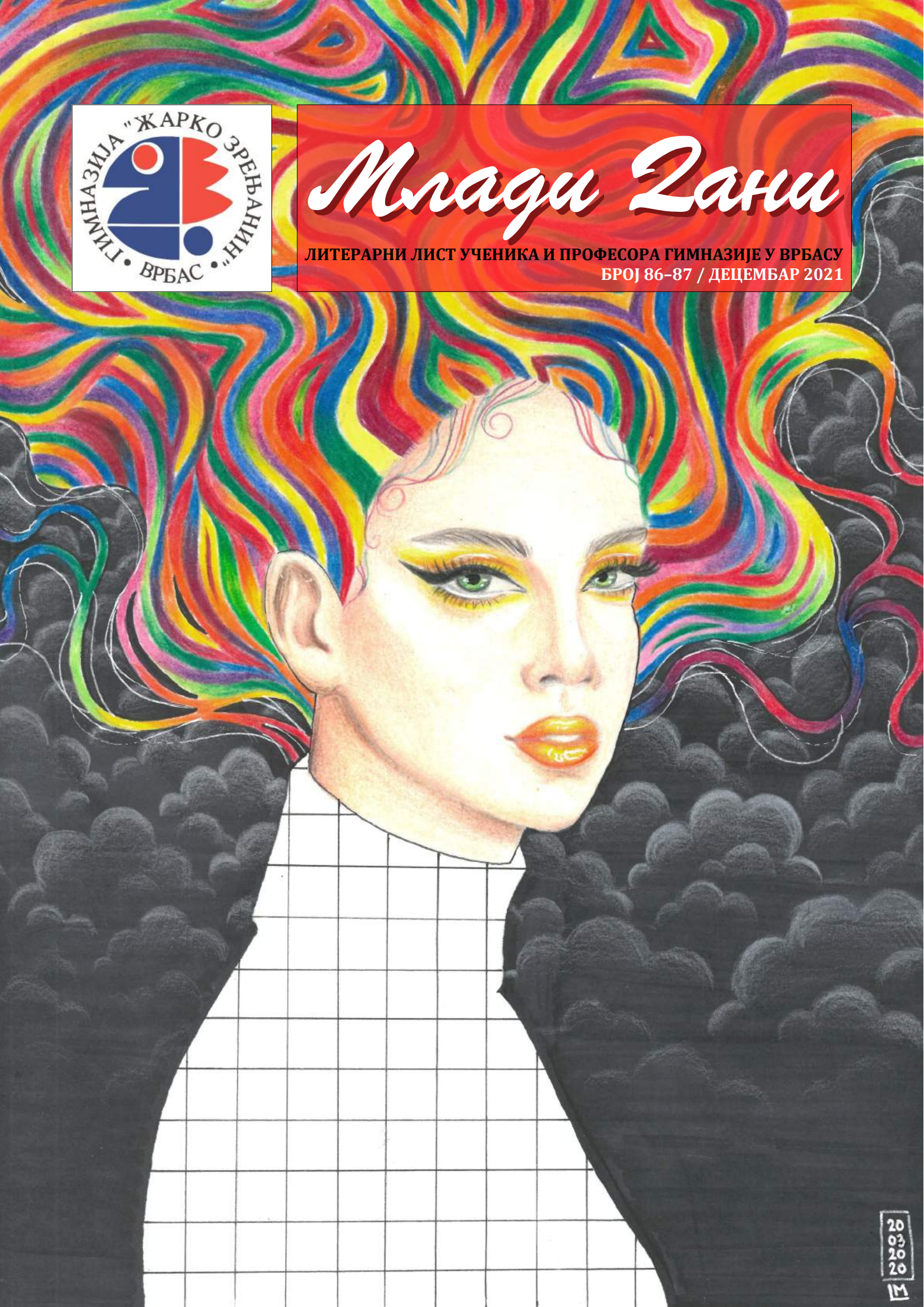

Млади Зани

ЛИТЕРАРНИ ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ У ВРБАСУ
БРОЈ 86-87 / ДЕЦЕМБАР 2021

Student exchange 2020

(Adana, Turkey – Vrbas, Republic of Serbia)

Authors of photographs:

Duro Sadžakov and **Miladin Simunović**, IV₂

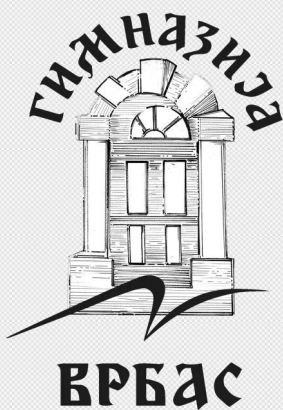
Hi, my name is Anja, and I participated in a student exchange programme. Me and ten of my schoolmates hosted ten students who became our friends. The exchange program lasted a week and during that time our guests from Turkey were accompanied by the principal of their school **Gürçin Can** and english teacher **Mehmet Toyguş**.

In that short but beautiful period, we visited the capital of our country, **Belgrade**, where we went to **Kalemegdan**, **Sant Sava Temple** and **Nikola Tesla Museum**. We spent a great time in **Novi Sad**, **Petrovaradin Fortress**, **Sremski Karlovci**, **Fantast Castle**, and also we visited the amazing museum in **Kikinda**. Moreover, we took part in various workshops in our school and had chance to get to know with Turkish and Serbian culture. We were accompanied by our wonderful teachers – **Snežana Škrbić** and **Mira Bjekić**.

The exchange is definitely one of the most interesting experiences in my life and I will definitely participate in the exchange again as a student. Due to the situation with the **Covid-19**, we are prevented from going to Adana, but I hope that in the future we will still meet and have as much fun as we did in Serbia.

Anja Jovović, IV₁

Млади дани

број 86–87 / децембар 2021

Издавач:

Гимназија „Жарко Зрењанин“

Татјана Кажић, директор

Уредници:Јелена Вујовић
др Младен Ђуричић**Ликовни уредник:**

Исидора Миљанић

Редакција:Влада Кљајић
Балша Лабудовић
Ксенија Ковачевић
Мања Стокућа
Јован Пејовић
Вељко Ђурковић
Теодора Трбојевић**Насловна страна:**

Милош Ловрић

Припрема за штампу:

Младен Ђуричић

Штампа:Штампарија „Станишић“
Бачка Паланка**Тираж:** 400

ISSN 1820-8517

UDK 373.5(497.113)

COBISS.SR-ID 58908423

gimnazijavrbas.edu.rs
gimvrbas@mts.rs

Из „ковид дневника“ једне професорке

Током 2020. године често сам помишљала како желим да се година што пре заврши. Ту, преступну 2020, памтићу по „**настави на даљину**“, настави којој смо давали различита имена – „**онлајн настава**“, **учење преко платформи, учење од куће**... Чињеница је да, у односу на само годину дана раније, све делује као научна фантастика. Да ми је неко тада рекао како ће се одвијати настава у следећој школској години, само бих се насмејала и вероватно помислила како има бујну машту. Мада, стварност некада уме да превазиђе и свакакве фантастичне примисли. Баш то нам се и догодило.

Током фебруара 2020. десио нам се **ванредни распуст** проузрокован епидемијом грипа, која је довела до масовног одсуства ученика, посебно у основним школама. Док смо разматрали како да надокнадимо пропуштено, у паници, са првим случајевима оболелих од вируса **Ковид-19**, напуштене су школе и учионице. Почеле су се тражити могућности да се настава одвија и у таквим условима. Наставницима су понуђени разни **семинари**, наравно на даљину, како би се упознали са платформама за учење као што су **Гугл учионица, Microsoft Teams, Zoom** и друге. И у року од неколико дана, сви ученици су били укључени у **виртуелне учионице**. Проверено је да ли имају све неопходне услове за овај вид наставе, а за ученике који нису имали могућности, осмишљавало се како им помоћи. [...] Терет ове наставе пао је и на родитеље. Они су, углавном путем вибер група, добијали обавештења од одељењских старешина, повезивали се међусобно, ангажовали пријатеље и родбину... Ни ученици нису заостајали у сарадњи. Лаж је да нас је ово одаљило. Напротив, повезало нас је на другачији начин. Тако смо дочекали и **крај школске године**. Пуни наде да је све прошло, са новом школском годином, ипак, дошле су **нове бриге**. [...]

Не желим „наставу на даљину“! Наставу у којој ученике гледам преко екрана **Google Meet-а, Вибер** или **Инстаграм** видео позива. Не желим наставу у којој су само неки ученици спремни за рад – насмејани, очешљани и лепо обучени за час, а они други – тек пробуђени, рашчупани, у чуду затечени што се тако рано држи час (па, тек је 10 сати преподне). Наравно, ту су и они који се у касним поподневним сатима јављају да су спавали и питају се зашто сам их звала, или су, у најбољем случају, у време позива имали тренинг, па се накнадно јављају, јер, ето, и та досадна школа мора да се обави.

Не желим „наставу на даљину“! Наставу у којој ученици заједно раде контролне задатке, у групама или уз нечију помоћ. Или, још горе, одговоре преузимају са интернета и шаљу их истоветне, не мењајући било шта по смислу... Не желим наставу у којој ученици шаљу **десетине порука и мејлова**, очекујући одговоре одмах, заборављајући да немам само њих, већ још 250 других ученика. И то ученика који су сви различити – **збуњени, вредни, уплашени, лењи, безобзирни, васпитани, дрски, равнодушни, знатижељни, амбициозни, сналажљиви**... А да ја „на даљину“ свима треба да будем професор и педагог. Не желим „наставу на даљину“! Ону у којој је једини циљ да се добије петица. Наставу у којој знање губи на значају, а важна је само оцена у **есДневнику**. И силни изговори, можда и лажи... Све то видим. А опет, у свему томе ме је страх, страх да се о ученике не огрешим и жеља да их разумем. Можда је неко од њих болестан, ко зна шта им се дешава... Даљина је то.

Не желим „наставу на даљину“! Хоћу учионицу. Хоћу ученике у учионици. Хоћу редовну наставу. Хоћу у школу.

Снежана Шкрбић, проф. историје

ОНА

Умела је да обузда све урагане овог света
да одагна све немире и страшне олује.

Увек је била савршено добро,
и увек је другима налазила
оно немогуће решење за све.

Мрзела сам себе.
Што сам била тако беспомоћна.
Па је као најлепша црвена ружа
од боли увенула.

Мрзела сам себе,
Јер нисам знала да смирим
сва њена лоша стања
ретка, али несхватљива.

Другачија од ње.
Као олуја у летње доба,
брзо и неочекивано је дошла и,
још брже отишла.

Мрзела сам себе.
Што је у свему томе била сама.
Потпуно сама.

6118

Када си ти у питању,
ја немам карактер.
Обећам себи па опет газим обећања.
Истом стазом до следећег разочарења.

Опет је дошло једно у низу,
и опет се питам зашто ми то треба.
Као да сам ђаво савет ми даје,
па уместо себе ја слушам њега.

Кад си ти у питању пређем преко свега,
преко чега никад ни за име света нећу прећи.

Јер теби је дозвољено све,
од тебе не могу побећи.
Па ме опет залепиш као поломљену вазу.
Ставиш мирисно цвеће и ја засијам.

Па опет наиђу тренуци.
И обећам себи да нећу да се јавим,
кад понос ми повредиш.

Изнова и изнова.
Па и тад заћутим, јер ко ми је крив?
Од тебе не могу побећи.
Увек се вратим, вратиш.

Емилија Станојчић, IV₄

ЉУЉАШКА ВЕТРОВА

Дође време кад живот мораш да удахнеш,
Кад се запиташ шта те то посматра издалека.
Одједном кораци твоји нису лагани као пре.
Након што јутарње сунце поздравиш,
Осмех твој несигурно повлачи се.

Дође време кад ствари носиш
теже од школског ранца
Кад безбрижна веселост у очима почне да бледи.
Одједном, у очима дечјим озбиљност се назире.
Након што јутарње сунце поздравиш,
У уморним очима види се човек.

Дође време кад носиш своје године са поносом
Кад ожиљци и црте лица
показују твоје битке успешне.
Одједном срећа није
у дечијем срцу заборављена.
Након што јутарње сунце поздравиш,
Вољенима у топли загрљај враћаш се.

Дође време кад се ратови мисли завршавају,
Кад ометајући звукови постану тихи.
Одједном бриге распрше се,
па у ваздуху саме лете.

Након што љуљашци ветрова препустиш се,
Сунце смеши ти се:
„Било је то некад моје мало дете“.

Ива Остојић, IV₁

(Награда на Јесењем конкурс
Јавне библиотеке „Данило Киш“)

*Скулптуре ученика првог разреда,
рађене током школске 2021/22. године
у менторству проф. Исидоре Миљанић*

СРЕЋУ ЗОВЕМ ИМЕНОМ ТВОЈИМ

Када ме сустигну олује и кише,
и када једва на ногама стојим...

Ја тугујем у себи, најтише,
И срећу зовем именом твојим.

Много је људи сад око мене,
много је људи и ти то знаш.
Ал моја душа отужно вене,
јер среће нема никако баш.

Тешко је пронаћи пријатеља,
Још теже пронаћи љубав праву,
Ретки стижу до својих циљева,
док много пута не спусте главу.

И све је мање оних правих,
што зраче срцем својим.
Баш теби таквом ја пишем стих,
и срећу зовем именом твојим.

Наталија Предовић, I₁

ЉУБАВ ЈА РАЗУМЕМ

Соба испуњена твојим осмехом,
има нешто између нас,
срце је почело брже куцати, одједном,
поред све таме ти си ми спас.

Када причаш, као да сам на другој планети,
бићу себична и желети те себи,
моји образи почну се црвенети,
има нечег посебног у теби.

Када ми приђеш, само ти постојиш,
када те волим, волим како уем.
Воли како умеш, ако ме волиш,
јер љубав ја разумем.

Дајана Булатовић, III₁

Скулптуре ученика првог разреда,
рађене током школске 2021/22. године
у менторству проф. **Исидоре Миљанић**

НАДАХНУЋЕ

Као да сам се поново родила,
кад сам тебе удахнула,
твој мирис остао је под кожом, мене удахнувши
и до века ће се мешати у мојој души.

Иако остадох без речи,
постао си надахнуће за моје песме,
инспирисао си поету задивљујуће
и остао да живиш у њима без мене.

У поезији твој мирис се увек
меша са мислима страсти
и остао си у песми да би се смешио заувек,
а ниси се волео смешити.

Овај мали део поезије има откуцаје срца,
више није парче папира,
сад може да одлети до другог читаоца
и може да бира какве ће осећаје изазвати,
када други сазнају да си се остао смешити,
мешати мирис са пуно страсти
и наставити у мојој песми живети.

Дајана Булатовић, III₁

У ТРЕНУТКУ ЈЕДНОМ, НЕ ЗНАМ ШТА СЕ ДЕСИ (ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС)

Било је то магловито јутро; најружније које је икада видео. Стајао је наслоњен на ивицу омањег брода. Поглед му се губио у даљини. Обишао је друге галаксије и звезде, са којих потекоше људи. Рецитовао је своје стихове, док су му усне лагано подрхтавале. Наједном, прекиде га звук експлозије и понесе у дубине Јонског мора.

На први поглед, Дисова поезија није обећавала, али све што сам дубље задирао у свет поезије, нисам могао да се отргнем. Захваљујући бројним сведочанствима његових савременика, имамо увид у један добар део Дисовог живота. Шетао би Скадарлијом где је мамио подсмехе пролазника, лутао је, кажу, као месечар. То је човек за кога је рођење одвајање од невиних даљина. То је онај човек који чезне за правом љубављу, а она „можда спава, можда живи“. То је човек кога прогоне мртви, „нова гробља, а векови стари“.

Док још држимо затворене очи и постепено се будимо, већ је почело „бегане звезда“, како каже песник у „Тамници“. Дан развејава све наше снове, у њему остаје само сенка ноћног сна који је и сам тек бледи одсјај неке друге и далеке заборављене стварности. Песма је Дисова срећа која долази из прошлости. Песма је и његово стваралачко откриће. Она му помаже да преживи сивило дана и средине којом је окружен. Све је у наговештају, слутњи. Чини ми се да слутња остаје последња. Када очи, песма и душа постају једно, слутња је невидљиви водич кроз овај и онај свет. То је све оно што није имао: испуњен сан, љубав, али наслућена, недостигнута срећа силно разгорева у жељи за стварањем.

Човек данас не схвата да је живот прави дар. Наш песник је читавог живота чезнуо за нечим идеалним, сневао је драгу и сањао сан из којег није желео да се пробуди. Смрт је крајња линија живота. За неке смрт не представља крај живота, већ пут у неки други, бољи живот. Од пада са звезда до краја живота кратак је пут.

Времена су се доста променила. Београд какав је он знао одавно је нестао. Одували су га неки ветрови. На сцени су неки нови људи и живот тече даље. Једино што никад не умире је поезија, она живи заувек. Никад, заиста непобеђен, Дис спава на дну мора. Успављују га таласи, док ветрови рецитују његове стихове.

Балша Лабудовић, IV

(Специјална награда жирија за прозу на XXIX Светосавском књижевном конкурс)

„ДАНИМА УХОДИМ ПТИЦЕ, ОД ЊИХ УЧИМ ДА ЛЕТИМ“ (М. АНТИЋ: САВРШЕНСТВО ВАТРЕ)

За живота остављао је трагове песме, пажљиво одабраних речи; остављао је исконске животне мудрости у облику стихова, записаних на парчету папира... Стварао је не плашећи се оштрих речи. Био је боем, вечити сањар и дечак у души, дете поезије, топле речи и чистог срца. Рођен је као уметник, али да је бар мало поранио, сигурна сам да би био филозоф. Уместо песме остављао би трагове теорија, аксиоме који пркосе теоријама могућности... Ћутећи.

Дечаче великих снова, видиш ли у немиру небеског плаветнила плаву звезду која трепери и мили кроз облаке? Ти си ми је показао, рекавши да је следим и да се трудим да досегнем небеске висине, и да се на том путу сетим тебе. Рекао си да је права висина само пређени пут. Права висина је стићи, и одгонетнути ко је смислио кога, ми своју мисао или она нас.

У „Савршенству ватре“ слика је употпуњена савршеним складом између мудрости, горчине,

самоспознаје и ироније. Док читам песникове стихове, разабiram границе варљивости света, природу постојања, трајног и пролазног, назирuћи спој високих циљева и ниске реалности. Песник тражи одговоре, загладан детињим очима у бесконачност универзума, желећи да се увери да је суштина опипљива, да сваког од нас тамо негде, иза дуге, иза облака, чека разлог постојања, и уклопљивост у сопственим границама живота.

Мислим да је свет одувек био исти, да свако од нас има избор у коју страну тог света жели да гледа... Ако са севера стиже кишни облак, моје очи на југу траже плаво небо. Стварност је сачињена од различитих облика и боја, жеља и могућности, осећања и надања; тера нас да учимо о себи према свим тим разликама, јер, црна без беле се не би видела. Данима уходим птице, од њих учим да летим и у тренутку, између два откуцаја срца, ухватим себе како им завидим на немерљивој слободи. Запитах се, да ли сви људи у тренуцима слабости, несвесно траже од себе да виде даље и осећају јаче? Да ли смо сачињени од жеља и вечних питања, да ли наше постојање има смисао и да ли он негде далеко тине и чека нас да га ухватимо и утопимо у своју душу? На крају дана, оно што осећамо је једино што стварно имамо.

Птице ме зову к себи да заједно прошарамо облаке и доделимо им нови облик. Осећам да ме песник иза плаве звезде бојажљиво посматра, храбрећи ме и говорећи да идем напред, иако се понекад, на тренутак, смисао чини неухватљив и равнодушан. „Пронађи нове светове и изаткај им небо. И подари им ваздух да живе и да дишу“. Напиши песму песниче, оживи дечачку машту и не плаши се оштрих речи... Ја волим да сањам... И да душа памти...

Ана Павићевић, IV₂

(Награда на Пролећном конкурс
Јавне библиотеке „Данило Киш“)

Миротав Аџић

ШЕТЊА СА ПАНОНСКИМ МОРНАРОМ

На лепом плавом Дунаву лађа Панонског Морнара испловљава код Петроварадинске тврђаве. Путници са осмехом на лицу су се укрцали, удобно сместили и окренули ведре, опуштена лица према новосадској страни. У срцу носе равничарску престоницу и све драгуље које су понели из ње. Лађа која је упловила у нашу необичну, али драгу земљу, наставља пловидбу ка Београду, и даље. Морнар о којем вам пишем необичан је, можда чак и више него његова земља, ваљда је због тога занимљив путницима. Окрените рингишпил у глави, то знате само ви.

Више је него очигледно да је Панонски Морнар заљубљен. Лепотица која седи до њега са осмехом на лицу, на први поглед личи на све остале путнике. Убрзо схватам да је посебна, другачија, искреније се смеје, њен осмех траје... По покретима се види да су спонтани, искрени једно према другом, једноставни, разумљиви свима. Она је инспирација, чиста, нетакнута, предивна. Путници не скидају поглед са њих. Једноставно је прелепо гледати их и уживати у њиховим загрљајима, погледима, додирима. Ко не би волео овакву искрену, праву љубав?! Однекле се чује: „Чувам је, сигурна је, а опет јој пружам мало слободе, а пуно љубави и разумевања...“.

Видим га као сањалицу, он верује у нестварно, јер немогуће постаје могуће, треба желети и веровати. Оптимизам са тамом ироније понекад његовим осмејком заигра, али искреност у покретима, погледу, речима, привлачи. Истину казује и свако срце обузима. Верују му путници, певуше са њим стихове који се разлежу нашим равничарским морем, морем које је негде далеко започело и још даље ће завршити. Разумеју га сви, јер говоримо истим језиком, наше речи су живот, љубав, нежност, али и немирење, бунт, страх. Без длаке на језику, са шармерским осмехом на лицу, сасвим обичан, а опет несвакидашњи. Искрен, отворен, разуме живот и не клања му се. Његов стих оштар као мач сече где је танко и где се лако кида, милује где је

нежно, где срце вапи за сном. Песма Панонског Морнара неопходна је свима као ваздух и зато је неприкидно присутна позната мелодија, звук који осмишљава свакодневницу.

Дунав сада делује плавлe, пролеће слутим у ваздуху и опијам се природом која је зеленија и мириснија. Иако знам да је немогуће, желим да пловидба траје заувек. Имам начин да обезбедим вечну карту јер оваква мелодија не умире тако лако. Носим у срцу сваки тон, сваки стих, и са сузом коју бришем и осмехом који верује, настављам пловидбу и не дам никоме да нам ломи багрење.

Јелена Милић, IV₁

ПРОКЛЕТЕ АВЛИЈЕ ДАНАШЊИЦЕ

Ту сам, у тој проклетој авлији, у затвореном кругу, небо ми је везано жицом, птице моје слободе не могу да лете (али имају илузију).

Да и ја сам заточеник, као и сви људи, само један заробљеник више у реду за смрт, једино по чему се разликујем је матични број, звезда у оку и профилна слика. Ту сам са Ђамилом, Хаимом, Фра-Петром, коцкарима, фалсификаторима, невинима и кривима, мрачњацима, брбљивцима, очајницима... Све нас неко гледа, све остаје записано ту, на „нету“. Ту су наши трагови, трагови за које мислимо да смо сакрили (а замислите сви смо се добровољно умрежили).

Ту смо, у тој авлији – чегртаљци, „дечјој чегртаљци у циновској руци, а људи у њој поигра-

вају, грче се, сударају међу собом, и бију о зидове“. У њој није лако опстати, није лако преживети у том океану постојања, носити идентитет и бити свој, није лако носити џак снова, теглити све своје идеале кроз то благо и буђ. Није лако остати свој, јединствен, имати причу која не добија „лајк“ ради „лајк“. Није лако пронаћи љубав, ону исконску, чисту љубав. Део смо те мреже лажи, сви смо народ једног глобалног села, сељаци који не познају праве вредности, сељаци који су престали бити поштени и чисти пред Богом и пред собом. Припадамо неким вибер групама. У неке су нас додали, а да то нисмо ни желели... Ево нас сада са вама професорка, у овој учионици без реда и поретка, без табле, без гласа, у учионици неких кодова, бодова... Ту смо, а нисмо. Сада „копамо“ по „нету“ да нађемо што бољу реченицу, да украдемо нечију мисао, без промишљања... На све смо пристали, да пратимо и да будемо праћени. Играмо ову игру без граница, плешемо у ритму који диктира време, плешемо као лишће на ветру без емоција и страсти. Сви смо као марионете, идемо по истом кругу, газимо по истој стази. Сви ти кругови су као Дантеови, опасни, мрачни, а ми тога као да нисмо свесни. Неко ће питати из масе: Где су Луцифер и Карађоз? Где је почетак, а где крај? Да ли је ово Лимб или баш Пакао? Одговора нема. Можда га заправо и понуди неко од „пријатеља“ са „Фејса“, или неки „фоловера“ са „Инстаграма“, а ти ћеш бити срећан и лажно вољен. Ту смо и даље у нашој авлији, кварту, школи, породици... То су нама добро познати кругови у којима се вртимо несвесни да је слобода илузија, да је корен дубоко у земљи, у Србији „међу шљивама“ са доменом „рс“.

Постоје многе авлије, кругови којима припадамо али само најмудрији ће пронаћи свој круг среће и љубави, само најхрабрији ће газити мимо корака који су утабани, само срећни ће успети да створе авлију која неће бити уклет.

Милана Вујичић, IV₅

РОДОЉУБЉЕ

Људска фигура је изграђена од љубави. Без љубави ми смо само бледи скелет који не зрачи топлотом. Срећа и задовољство су плод искрене љубави и само уз њих можемо израсти у задовољне, стабилне и радосне личности.

Отаџбина је посебни „каменчић“ на планини која се налази унутар свих нас и има изузетно велику сентименталну вредност. Посебни куток у срцу заузима љубав према домовини. Немогуће је описати емоцију којом се изражавамо када размишљамо о домовини. Не постоји прикладна реч за толико задовољство.

Специфичност везана за отаџбину је та што је свака различита и свака домовина је намењена некоме. Људи без трунке родољубља су хладни и, надам се, људи без емпатије. Туга и незадовољство изазване немилим околностима могу да утичу на нашу свест, али не могу никако да убију потпуну љубав у нама уколико је она истинска.

Бројне историјске жртве су настале као продукт искреног залагања за добробит своје нације, као и државе. Одлучност и марљивост протагониста једне велике књиге зване „Живот“, показали су да ништа не може стати на пут ономе ко је везан за своју домовину. Упорност је универзалан кључ који откључава свака врата.

Сурово звучи рећи – држава. Дух нације се простира на много већем простору у односу на онај који одређене границе прописују. Уколико смо спремни да се залажемо за добробит целе заједнице, наш марш ће се чути далеко! Не морамо газити великим корацима да бисмо оставили крупне отиске.

Човек је рођен да воли и да буде вољен. Сигурност коју пружа домовина је незамењива и непроцењива. Немогуће је осетити исту енергију када крочимо на страно тло, увек ће наш завичај остати јединствена комора у нашем срцу. Колико год да смо далеко од родног краја, он ће увек бити близу нас.

Вук Апостоловски, IV₂

ВУК ДЛАКУ МЕЊА, АЛИ ЋУД НИКАДА

Моја бака је рођена у шумовитој Босни. Детињство је провела чувајући овце и играјући се испод борова. Међутим, када је дошла окупаторска војска, морала је заувек да напусти свој родни крај и са породицом се отисне у бескрајну равницу Војводине. У почетку јој није било лако, чезнула је за својом шумом и својим поткомом. Али је успела да се прилагоди и привикне на равницу, говорећи себи како ће се једног дана вратити у родно село. Сећам се, једном ми је испричала причу из свог детињства. Чула ју је од своје баке, док је са њом једног летњег јутра брала купине. Каже, стара је колико и највећи бор у њеној шуми...

Некада давно, у густим четинарским шумама живео је Вук. Једне вечери је одлучио да оде у село и нападне стадо оваца. Шуњајући се око домаћинове куће, саплео се о грабуље и упао у канту пуну креча. Сељак је чуо буку и одмах изашао напоље. Међутим, Вук је већ побегао у шуму. Био је потпуно бео и следећег јутра су све шумске животиње биле уплашене, мислећи да је Вук нека чудна, страна звер. Одмах су сазвале састанак и договориле се да се клоне опасне беле животиње, не схватајући да је то само Вук.

У међувремену, лукави Вук је одлучио да своју нову длаку искористи као предност. Прогласио је себе краљем целе шуме, послатим од Бога да влада. Уплашене животиње су се одмах сложиле. Једини су се успротивили вукови, остали чланови његовог некадашњег чопора. Страхујући да ће га препознати, Вук их је протерао из шуме. Али вукови су га препознали. Били су љути и кивни на свог бившег пријатеља који их је издао. Желели су освету и одлучили да се врате у шуму, али са планом. Најстарији и најмудрији међу њима дао је савет: „Хајде да заједно кренемо завијати. Ако је он уистину наш Вук, неће моћи да се одупре свом природном инстинкту и кренуће да завија са нама. Тада ће се разоткрити!“ Вукови су дуго чекали прилику да спроведу свој план у дело. Једног јутра Вук је сазвао скупштину на коју су дошле

све шумске животиње. Дошли су и вукови. Вук је седео на трону и држао реч. Вукови су се изненада показали и кренули да завијају. Он, заборавивши да је краљ, одмах им је одговорио и кренуо да завија заједно са њима. Тада су све животиње схватиле да је њихов лукави краљ обичан вук и заувек су га протерале из своје шуме. Колико год се Вук трудио да превари остале животиње, чињеница да је он ништа друго него обичан вук дошла је на видело из једног простог разлога: он не може променити свој карактер.

Док је завршавала причу, суза јој је склизнула низ образ. Сетила се своје баке, своје шуме, свог потока, свог села. Дрхтавим гласом ми је рекла: „Знаш, дете моје, ја сам ти као овај вук. Већ пола века живим у равници и добро сам се снашла и привикла. Али, и даље у мом срцу куља чежња за родним крајем. Знаш, не каже народ цабе да вук длаку мења, али ћуд никада“.

Огњен Гавранић, II₅

(Награда на литерарном конкурс
организације „ОПЕНС“ из Новог Сада)

ПОЗИВ НА БУЂЕЊЕ

Позив за буђење, никад не стиже прекасно. Све се дешава са разлогом и све што се деси има свој значај, сврху и смисао. Као и ми сами. Наша будућност није зацртана. Она само чека да преузмемо одговорност над нашим животима и самим постојањем.

Ако се може замислити, мора да постоји. Све што било ко од нас пожели могуће је остварити. Проблем је у томе што ретко ко је свестан тога, јер већина људи данас живи удобно успавано у својој зони комфора. Сами себи постављамо границе у глави, јер се плашимо. Многи ће рећи да нису способни да остваре своје снове само због страха од неуспеха. Ипак, истина је да се они више плаше осуђивања и чињенице да постоји шанса да подбаце пред другима. Када се неко саплете на улици, то њему није толико битно колико му је битно да ли га је неко приметио.

Ми можемо променити свој живот кад год то пожелимо. Нико нам неће притрчати у помоћ да нас спаси, морамо то да урадимо сами. Потребно је

да донесемо само једну одлуку и никада се не вратимо на старо. Сви идеали и снови о којима размишљамо углавном постоје у нашој глави, иако их можемо манифестовати у реалност. Наш живот одраз је наше унутрашње реалности и све границе које постављамо постоје само у нашој глави.

Тешко је ићи против стандарда и правила друштва и понекад ризиковати звучи потпуно исто као и скочити са литице. Али радије бих ризиковала у истраживању непознатог, него провела цео живот питајући се „шта ако...?“ Радије бих кренула на пут без одређеног циља, него провела још један дан маштајући о савршеном животу. Зашто не живимо тај савршени живот? Зашто не остварујемо своје снове? Тако мало људи на свету смогло је снаге и храбрости да слуша своју интуицију и испуни своју сврху. Истина је да ми тим људима завидимо, јер мислимо да то за нас није могуће.

Познато је да су људи „производ“ друштвене средине и начина на који су одрасли. Сва веровања која стекнемо током детињства, вероватно ће нас пратити током целог живота. Још једна препрека на путу због које многи одустају је тежина преиспитивања своје личности и својих веровања. Због тога морамо упознати своје право „ја“. Морамо помоћи себи, да бисмо помогли другима. И још важније, морамо прво завоleti себе да бисмо заволили друге.

Идеали и циљеви већине мојих пријатеља и мојих вршњака, није постићи материјалан успех у животу, живети по већ одређеним правилима или се свакодневно доказивати другима. Оно чему тежимо и за шта мислим да би свако од нас требало да пронађе без обзира на године, јесте унутрашњи мир. Када је неко способан да остане повезан са самим собом, са својом сврхом и својим сновима, ништа у спољашњем свету не може утицати на њега. Ни страх од неуспеха, ни осуђивања средине, ни бриге засноване на већ стеченим ограничавајућим веровањима. Када се сагледа шира слика, све те ствари су тако мале и неважне. Оно што за мене тренутно представља највећи изазов јесте прећи преко свих страхова, свих веровања и остварити жеље и снове. Без брига, без чекања или одлагања. Када смо спремни да преузмемо контролу и одговорност над својим животом, тек тада смо способни да живимо у миру, срећи и љубави, а самим тим и помогнемо другима.

Позив за буђење никад не стиже прекасно. Он стиже тачно у време када смо спремни за њега и када нам је потребан.

Маша Бутуровић, II₁

„ВРЕМЕ ПРОЛАЗИ, ОДЛАЗИМО ПОЛАКО...“

Прошло је четири године, од првих погледа до последњих поздрава, од првог одмора до последњег часа, од првог доласка до последњег и коначног одласка. Тог првог септембарског понедељка чинило се да ће трајати дуго, да ће бити тешко, јер све је било непознато и страно. Заправо, било је потпуно другачије. Пролетело је као трен. Иако је изгледало предуго, сада, кад смо дошли док самог краја, чини се недовољно. Недовољно времена да кажемо једни другима све што желимо, недовољно одмора за смех, недовољно часова за знање. Прекратко је трајало да бисмо се довољно добро упознали, разумели, порасли и сазрели заједно. А ипак изгледа да смо све то већ прошли једни са другима, али још увек нам треба времена да осетимо шта значи одрасти, стећи пријатеље, разумети живот, изабрати добар, прави пут...

Та спознаја вероватно долази касније, кад увидимо да смо прошли и остварили оно о чему смо маштали, схвативши да смо, без свести да се управо сада дешава наш нови почетак, уживали у баш сваком тренутку. Требало нам је четири године да разумемо, да видимо, да чујемо, како себе тако и друге, да сазремо, схватимо, одлучимо... Свако од нас је одрастао сам за себе, али опет, сви смо делили тај пут и били ту једни за друге. Прошли смо кроз смех и сузе, успоне и падове, кишу и сунце, и на крају стигли до дуге. Делили смо најрадносније, али и најтеже тренутке једни са другима. Научили смо много, и о „науци“, али пре свега о људима, упознајући се и делећи све, од великих љубави до горких суза. И то нам остаје као најлепши и највреднији сувенир после овог, истовремено дивног и тешког путовања кроз нашу Гимназију: деца, сад већ људи, са којима смо порасли, делили дивне тренутке, стварали нова искуства, схватили шта то значи бити пријатељ, волети, бити срећан. Четири године је иза нас.

Четири године радости, препирики, среће, неслугања, помагања. Четири године прожете осмесима, загрљајима, подршком, сузама, музиком... Баш када смо били сигурни да долази на-

ше време, време радости, ведрине; време у ком се живи правим средњошколским животом, против наше воље, бивамо раздвојени на дуг период. Онда када је требало најгласније да се смејемо, најјаче волимо, најбоље плешемо, ми остајемо затворени у кућама, без појма о томе када ћемо се поново видети. Тај растанак који је заказан за јун 2021. године, дошао је раније. Дошао је неочекивано, нагло, силно. Још увек нас муче носталгије неодвијених разговора, подељених тренутака, непроведених ноћи и недочеканих јутара. Остајемо ускраћени за оно што остаје вечно, што се памти, о чему се машта и чему се нада. Ипак, успели смо да оставимо траг.

Остали смо заједно, раздвојени али заједно, остали смо упамћени као генерација добрих, вредних, искрених. До последњег звона остало је још јако мало. До тад нам остаје да покушавамо да одржимо те танке нити које нас још увек везују, да не испустимо оно што смо до сада градили, да верујемо да је вредно оно што смо створили и да ће трајати, ма колико далеко и дуго били раздвојени. Остаје нам да се боримо, да волимо, да трагамо, да се не предајемо, да чувамо, да не заборавимо. Да не заборавимо и да негујемо све оно шта нам је наша Гимназија дала, чему је била сведок, чему нас је научила и како нас је одгајила. Да будемо оно што јесмо, да будемо истинити, умерени, вредни лепе речи и поноса, да будемо ослонац, да имамо и дајемо крила, да трајемо.

Владаца Кљајић, IV¹

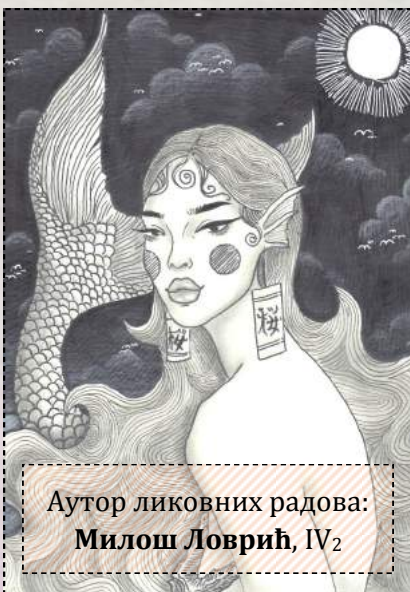

„УМЕТНИЧКО ДЕЛО ЈЕ ВРИСАК СЛОБОДЕ“

Ликовни профил Милоша Ловрића

У данашње, Хамлетовски искривљено време, време неслободе, тишине, примитивне буке, велики је изазов али и истинска потреба, бавити се било којим видом уметности. Када није уобичајено гласно говорити о својим ставовима, моралним начелима, уметник мора пронаћи начин да искаже оно што му је у души и скупити храбрости да буде Мајаковски нашег доба и да направи разлику између „ваше“/њихове и наше уметности.

У свих седам уметности небројана су средства која се могу користити у оквирима уметничке слободе. Неки се одлуче за глас, неки за налив перо, неки за покрет, али сви имају заједнички корен који је и основна водиља: емоција–истина. Младог, талентованог, посебног Милоша, изабрали су папир, боје, оловке и четкице. Он своје идеје, мисли, борбе и победе преноси на папир отмено, промишљено и стрпљиво. Користећи понекад само два тона, само светло и таму, показује тај једноставан а вечан однос јинг-јанг, подсећа да у најмрачнијим мраковима постоји трачак светлости, али и да најтоплије сунце може заклонити облак. Једноставним техникама приказује дубоке и важне теме. А онда пак, након „три боје црне“, убаци разнобојну дугу и унесе наду у, до тад, прост црно-бели свет. Покаже нам да не можемо банализовати ствари, гледати на све људе истим очима и видети само два могућа одговора. Сваки човек је прича за себе, свако бира и носи своје боје, не марећи

Аутор ликовних радова:
Милош Ловрић, IV₂

да се сједини са неком другом нијансом, већ желећи да створи своју, посебну мешавину.

Доминантни лик Милошевог стваралаштва је **жена**. Неки кажу да је то случајни, спонтани избор младог уметника, док су други поборници става да, осим лепих црта лица жене, он показује и борбени женски лик у друштву, неку заједничку мајку, хероину, па и уметницу. Знамо да су остали само трагови патријархата и да је дошло време жене-вука, жене-борца, жене-човека која одише храброшћу, снагом, чојством и топлином. Пример човека-борца-јунака-брижности-уметника је управо наш Милош. Он се супротставља наметнутим правилима живота, оковима слободе и бира свој пут самостално, слушајући искључиво себе, истовремено посматрајући околину и оне око њега. Упијајући све битно од остатка света, а не занемарујући свој унутрашњи глас, остаје доследан себи и свом стваралаштву. Данас, кад се уста многих непрестано затварају, он проналази начин да остане слободан и да другима да део те слободе. – *Уметничко дело је врисак слободе* (Кристофер Лаш). Не пристајући на калупе и борећи се за свој глас, Милош ствара своју слободу и тако даје наду свима нама да ћемо се једног јутра пробудити управо такви – **слободни**.

С вером да ниједан Милош не престане да се бори за своје снове и жељом да сви постанемо одважни као они, уметници.

Владаца Кљајић, IV₁

Билтен

3. ФЕСТИВАЛА СРЕДЊОШКОЛСКЕ КРАТКЕ ПРИЧЕ

Конкурс за **3. Фестивал средњошколске кратке приче** расписан је у априлу 2021. године, са циљем афирмисања кратке приче као књижевног жанра. Будући да је у марту претходне године проглашена пандемија вируса Ковид-19, која је донела прегршт изазова за ученике и наставнике, **Гимназија „Жарко Зрењанин“** је одлучила да направи паузу у реализацији Фестивала. Добру праксу смо, међутим, наставили већ наредног пролећа, са циљем да и у времену пандемије подстичемо стваралаштво младих који деле заједничку љубав према писаној речи. Та се одлука учинила добром, будући да је Организациони одбор Фестивала већ средином маја месеца констатовао да је на Конкурс пристигао велики број ученичких радова.

Жири *Фестивала* оцењивао је пристигле приче у трочланом саставу: **Горан Лабудовић Шарло**, књижевник; **Јелена Вујовић**, професорка српског језика и књижевности и **Младен Ђуричић**, професор српског језика и књижевности. Они су закључили да је младост увек отворена за нове изазове, а посебно су похвалили избор тематике и оригиналну композицију у причама овогодишњих аутора. Евидентно је – саопштили су – да је пандемија окупирала мисли младих аутора, али је оптимистично то што у причама доминирају теме које су карактеристичне за припаднике млађе генерације на литерарној сцени. У том смислу, види се да велики утицај на ученике имају млади писци који последњих година освајају читалачку публику својим књигама – **Румена Бужаровска**, **Лана Басташић**, **Магдалена Блажевић**, **Милица Вучковић**, **Роман Симић**, **Анте Томић** и др.

Имајући у виду уједначен квалитет пристиглих радова, било је тешко издвојити три приче од многих које су пристигле на адресу Гимназије. Због тога је стручни жири упутио похвале свим учесницима овогодишњег Конкурса, а посебно ученицима и наставницима следећих школа: **Гимназије из Пирота**, **Гимназије из Новог Пазара**, **Пожаревачке гимназије**, **Гимназије „Бора Станковић“ из Врања**, **ССШ „Борислав Михајловић Михиз“ из Ирига**, **Гимназије „Јован Јовановић Змај“ из Новог Сада**, **Гимназије „Вељко Петровић“ из Сомбора**; **Медицинске школе из Београда**, **Техничке школе из Старе Пазове**, **Медицинске школе из Пожаревца**; **Медицинске школе Звездара** и **Гимназије „Жарко Зрењанин“ из Врбаса**.

Рангирање је и ове године потврдило да су чланови жирија били врло усаглашени, а након збрајања гласова, проглашени су и лауреати **3. Фестивала**:

1. место: **Ведрана Гачић** – *Моћ племенитости* (Гимназија „Бора Станковић“, Врање);
2. место: **Душан Цвејић** – *Повратак* (Пожаревачка гимназија, Пожаревац);
3. место: **Анђела Гогих** – *Испричаћу ти једну причу* (Техничка школа, Стара Пазова).

На страницама које следе, представљамо вам награђене приче, у нади да ће оне доћи до својих читалаца и да ће подстаћи друге средњошколце да пишу и узимају учешће на Фестивалу током наредних година.

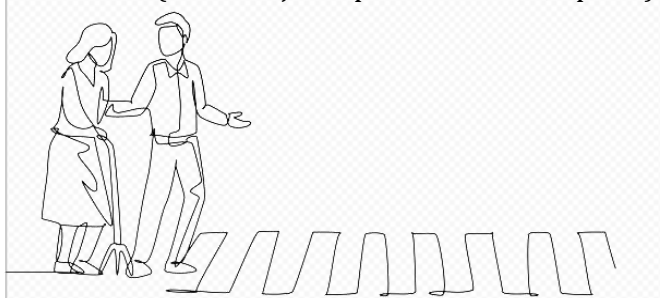
Организациони одбор 3. Фестивала средњошколске кратке приче

МОЋ ПЛЕМЕНИТОСТИ (1. место)

Док људи стално журе, послушајући диктирање исцрпних распореда и планова, не чују тешко куцање лакованим штапом слепог старца о мермерну плочу. Прилази му девојчица и преводи га преко трга до улице. „Високи фењер је чврсто обмотан бршљаном, поред њега је жена која продаје новине коврцаве црне косе, а новине непослушно виру из њене торбе; ову веселу песму пева просјак наред трга, забачене главе; пролазимо поред дућана у чијем су излогу шарене бомбоне разврстане у светлуцаве стаклене чиније; више нису мермерне плоче под нашим ногама, а црвени лептир с гримизним пругама управо се уздиже изнад асфалта, прелетео је преко аутомобила у бескрајни азор априлског неба где је и прозирни облачак; лево – липе остављају сребрну сенку на асфалту, десно – зауставио се аутобус, возач чека да пређемо улицу, још неколико белих пруга пешачког прелаза и долазимо до тротоара, ево нас, пријатан дан!“ – рекла је. На супротној страни улице, наспрам трга, старац је сада ходао ка капији свог дома, високо машући витким штапом, несигуран на ногама због сувише среће, одједном поново свестан одјека својих корака, мириса липе и окретања свемира. Планете, као возови који никада не касне, имају своје тачно одређено време, а наши календари, у којима је постојање света тобож прорачунато, налик су програму врсног инжењера. А како се само маестрално понекад прекине монотонија света једноставним племенитим делом! Девојчица је испунила свој данашњи циљ – повратак наде из паучинастог заборава и успешно пробуђено радовање... Јер живот је задатак у ком не постоји ништа тако блиставо и чудесно као племенитост!

Ведрана Гачић

(Гимназија „Бора Станковић“, Врање)

ПОВРАТАК (2. место)

Снег је вејао на Алпима. Увелико је прекрио луксузну кућу Алимпија Балшића. Дрва у камину су ритмично пуцкетала пред власником куће. Он је у салону читао криминалистички роман своје омиљене ауторке. Почео је да тоне у мисли које су одударале од теме књиге. Сетио се још једном...

Тог сунчаног дана Часлав Балшић је промуклим гласом дозвољавао сина јединца да му помогне око сечења осушене крушке у њиховом породичном дворишту. Алимпијева мајка Томанија одувек се противила сечењу тог дрвета. Везала је за њега лепе успомене из младости. На њену несрећу, није имала право гласа у кући где је глава породице преозбиљно схватала улогу ауторитета.

„Алимпије, синко! Ајде да исечемо ову матору крушку. Не рађа већ три године“, причао је отац сину који му се приближавао.

„Нека оморина данас, оче? Изгледа да ће добро да залије данас“, рече Алимпије гледајући у небо. Отац га је подозриво погледао и главом му показао на дрво. Његова реч је ипак задња!

Сеча је трајала око два сата. Крушка је одложена у део дворишта где ће дочекати зиму. Часлав је био уморан. Легао је на кревет у кући како би повратио снагу за поподневне послове.

Сутрадан је сахрањен у породичној гробници. Доктор је рекао да је у питању срчани удар. У тренутку га је убио. „Био је старији човек. Овакве ствари су потпуно непредвидиве“, казао је доктор с привидом туге у гласу.

Месец дана касније Алимпије је напустио кућу оставивши мајку саму. Обећао јој је да ће се вратити. Обећање је испунио много година касније. Тада јој је упалио свећу на месту где је почивала са мужем.

Сећао се Алимпије тих тешких времена у којима није имао довољно поштовања према родитељима. Сада је плакао у свом салону гледајући пустош испред себе у којој је могао да види њихова лица док га зову.

Скренуо је поглед. Сигурно га зову да им нешто помогне.

Душан Цвејић

(Пожаревачка гимназија, Пожаревац)

ИСПРИЧАЋУ ТИ ЈЕДНУ ПРИЧУ (3. место)

Лежим на ливади, поглед ми се простира на прелепи приказ заласка Сунца. Душа се спрема да напусти тело. Волим да одбројавам последњих пет секунди пре него што зађе и изгуби ми се пред очима. Тада ми се у глави нижу слике од почетка до овог трену мог живота. Почине последње одбројавање.

Пет, црни гавран је раширио своја крила изнад крвавог поља косовских божурова. Објављује крај битке, српској мајци у кљуну носи крв њеног мртвог сина.

Четири, историја се понавља. Ноћ, тамна, хладна, Божић је сутра, знам да ме чекају кући, али исто тако знам да ми је ово последња ноћна стража. Жив им се нећу вратити.

Три, „Мама ово је само грмљавина, је л тако?“ „Тако је Милице, хајде узми меду идемо назад у подрум.“ Ноћ када су зле чике пожелеле ведро небо над Београдом. Ноћ када су је отели из наручја њене маме.

Два, манастири, споменици, гробови горе у вечитом пламену. Странци нам ломе крстове и скрнавље светиње. Беже са својих огњишта да би рушили наша. Остављају своје како би отимали наше.

Један, хлеб и мало соли је довољно да се нахрани цела породица. Деца нам умиру из дана у дан, од болести, од глади. „Мама ти си мени лепа иако те не видим, имаш прелеп глас иако те не чујем, певам ти иако не могу да изустиш, плешем ти иако не могу да се померим, волим те иако то не могу да осетим.

Сунце је зашло. Хладна и охоло ноћ се спустила. Небо се осуло ситним и сјајним душама. Дечјим, херојским душама које су свој живот завршиле за само пет секунди. Суза ми клизи низ лизе и са собом носи горчину овог света, јад и јецај душе.

Тонем у сан и пуштам да ме гута тама. Осећам да лебдим, високо изнад тла. Светлост, блистава и топла. Нема више бола и језе, само срећна и насмејана лица која ме с радошћу дочекују. Ту се завршава једна прича, а почиње друга.

Анђела Гогин

(Техничка школа, Стара Пазова)

ЈЕДАН ТАЛАС (похвала)

– Хеј, деда! Вратио си се! – узбуђено притрча дечачић.

– Јесам! – одговори одушевљено старац, желећи тиме да наговести да је срећан што је још увек ту са својим унуком и што још увек уме да дише. Када човек сакупи толики број година, сваког момента мора бити захвалан своме телу што му још увек дозвољава да бивствује. Миливоје и његов унук Бранко живели су сами на крају села. Између њихове трошне куће од набоја и пружног прелаза било је стотинак метара. Бранко није имао родитеље.

Устао је након што је први сунчев зрак приспео на лице петла Зорана. – Ех, како је то дивно створење, помислио је. Истог трену Зоран је кукурикнуо, а након пар секунди старац је био у својим клонпама. Имали су Зорана и пет Зоранових девојака. – Отишао сам до самопослуге и купио сам оно што највише волимо да једемо. – рече то и дубоко се закашља Миливоје. Хоћеш ли да погодиш шта сам донео Бранко? – узвикну желећи да усређи свог унука. – Да није свеж хлеб и кантица свињске масти? – устаде са столице и упита деду. У очима му се видела суза. – Наравно! Изволите! – одговори деда, опонашајући конобара. Тог дана поред хлеба и свињске масти имали су једино још кокошија јаја. Једући маст и јаја замишљали су да седе негде на Менхетну, посматрајући возила која пролазе. Понекад су одлазили до Амазоније, неретко и до Венеције, Ђенове, Фиренце, Трста, Лењинграда, Лондона, Париза, Амстердама, Ротердама, Бирмингема, Јоркшира и Глазгова. Упркос свему и даље су седели за столом. Дедо је увек говорио како ће, када за то дође време, заиста бити на свим тим местима. Задрма се лустер, тегле на витрини почеше да се сударају, а врата одједном залупише. Унук и деда и даље су мирно обедровали. Био је то тек трећи, од шеснаест возова који прођу током дана. Тишину која је наступила након проласка воза прекину Миливојев кашаљ, за октаву виши него претходни.

– Дедо! – узвикну Бранко. Ја и ти никада пре нисмо били на Бријунима.

– Заиста! То нам је промакло! Сутра ћемо до ручковати крај таласа. – осмехну се деда.

– Хоћу ли моћи да се купам, па да ме понесе један талас, да допливам до тебе па да заједно поједемо последње јаје? – Договорено! – рече и видно се развесели стари Миливоје.

Себастијан Бесермењи

(Гимназија „Жарко Зрењанин“, Врбас)

ОГЊЕН ГАВРАНИЋ НАГРАЂЕН НА КОНКУРСУ ОРГАНИЗАЦИЈЕ „ОПЕНС“

Ученик трећег разреда Гимназије, **Огњен Гавранић**, један је од награђених на конкурс организације **ОПЕНС**, која окупља удружења која се баве омладинским активизмом. Литерарни конкурс био је расписан за ученике свих средњих школа са територије Аутономне покрајине Војводине, а осмишљен је у сарадњи са **Матцом српском** на тему српских народних пословица.

На конкурс је учествовало око **170 ученика наше школе**, док је из целе Покрајине пристигло више од **хиљаду радова**. Огњен је ученик природно-математичког смера, али као комплетан гимназијалац, окренут је и друштвеним наукама и уметности. Причу је писао на тему народне пословице „**Вук длаку мања, али ћуд никада**“, а његова менторка била је професорка српског језика и књижевности – **Лидија Миљанић**.

Учешће на конкурс подржали су сви професори Актива српског језика и књижевности, што говори и број пријава који је приспео из наше школе. Приликом уручења награде (које је због актуелне епидемиолошке ситуације догодило у у Свечаној сали школе), представници ОПЕНС-а упутили су захвалност **Министарству културе и информисања** и **Влади Аутономне покрајине Војводине**, захваљујући којима ће кратке приче награђених аутора заживети и у форми анимираног филма.

Редакција

РЕКРЕАЦИЈА ПОЗНАТИХ УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА

На изборном програму **Уметност и дизајн** и ове школске године је успешно реализована пројектна настава у оквиру модула **Контекст**. Ученици другог разреда су у менторству проф. **Младена Ђуричића** реализовали пројекат **Рекреација познатих уметничких дела** и том приликом на креативан начин смештали дела познатих светских сликара у нове контексте.

Идеја за реализацију пројектних активности датира из периода када су ученици боравили у карантину који је уведен у циљу сузбијања пандемије вируса **Ковид-19**, а реализација креативних задатака довршена је током периода „онлајн“ наставе у школској 2020/21. години. Гимназијалци су на упечатљив начин рекреирали слике познатих светских уметника, а серијал који представљамо на наредним страницама доноси само део ученичких радова насталих у оквиру прве фазе овог пројекта.

Презентација рекреираних слика је због погоршане епидемиолошке ситуације одржана на редовним школским часовима, док су радови за ширу јавност презентовани путем страница на друштвеним мрежама „**Фејсбук**“ и „**Инстаграм**“. На самим часовима ученици су упознали своје вршњаке са занимљивостима које су током реализације пројекта открили о познатим светским уметницима и сликама које су им послужиле као креативни подстицаји. Будући да им је рад на пројекту свима био занимљив, планирано је и да се, чим прилике дозволе, креирају и изложбени паноји који ће на прави начин представити пројектне активности.

Професор **Младен Ђуричић** похвалио је целу генерацију и истакао да су ученици током реализације креативних задатка показали велики ентузијазам, испољили своју креативност и скривене таленте. Те особине одувек су красиле врбаске гимназијалце, а како видимо оне се и даље негују кроз активности као што је пројекат **Рекреација познатих уметничких дела**.

Редакција

Мрдак Лубурић и Невена Јанковић, П₄
Фрида Кало – „Аутопортрет са малим мајмуном“ (1945)

Никола Бијелаковић, Маша Рудовић,
Адриана Икач, Мања Стокућа, Константин Костић,
Душица Керкез и Маја Васиљевић, П₂
Урош Предић – „Косовка девојка“ (1919)

Катарина Кулић, Анастасија Глођовић и Јелена Ђапић, П₂
Гаetano Белеи – „Бака“ (око 1900)

Лара Абрахамски, П₃, Ј. Кигановић и Милица Јокић, П₄
Рене Магрит – „Мистерије хоризонта“ (1928)

Јована Глушац и Теодора Глушац, П₆
Грант Вуд – „Америчка готика“ (1930)

Кађа Добриловић, П₅
Рене Магрит – „Мистерије хоризонта“ (1928)

Урош Митровић и Милан Васиљевић, П₂
Едвард Мунк – „Крик“ (1893)

Јована Шодоловић, П₄
Леонардо да Винчи – „Дама са
хермелином“ (1489/90)

Нина Сјеклоћа, П₃
Ђура Јакшић – „Девојка у плавом“ (1856)

Љубо Перуновић, П₆
и Ања Јововић, П₁
Хајнрих фон Ангели –
„Ромео и Јулија“ (1871)

Андреј Лав Бракус, Тајана Вујичић,
Николина Мркић, Јован Крајиновић, Марко
Секулић, Милена Мандић, Сања Покрајац, Стефан
Јашовић, Миљана Митрић и Милица Белић, П₆
Леонардо да Винчи – „Тајна вечера“ (1495–1498)

Вукан Булајић, Вељко Миловић,
Данијела Вуксан, Ксенија Ковачевић, Љиљана
Кнежевић, Драгана Перовић, Милена Тепавчевић,
Инес Станковић, Јована Кужић, Сара Гроздић и
Маша Бутуровић, П₁
Паја Јовановић – „Сеоба Срба“ (1896)

Вукашин Рогановић, П₄
Јустус ван Гент – „Портрет Франческа
Петрарке“ (XV век)

Андреј Загорац и Јован Пејовић, П₂
Ван Гог – „Аутопортрет“ (1889)

ГИМНАЗИЈА ДОМАЋИН СВЕТОСАВСКЕ АКАДЕМИЈЕ

Гимназија „Жарко Зрењанин“ протеклог јануара била је домаћин школске славе на општинском нивоу, па је тим поводом у просторијама школе одржана **Светосавска академија**. Пред директорима образовних установа општине Врбас, просветним радницима, црквеним великодостојницима и руководством локалне самоуправе, о првом српском просветитељу, утемељивачу образовања, књижевнику и законодавцу – првом српском архиепископу Светом Сави, беседио је песник **Мирослав Алексић**, док су у пригодној приредби Светитељу у част песме рецитовали и певали бивши и садашњи ученици.

„У години за нама на два посебна начина смо се одужили живом свецу **Светом Сави** – литијама које су избориле да светиње буду сачуване у Црној Гори, и изградњом Храма Светог Саве. То су два подвига од којих бих овај први истакао као већи и значајнији, јер је очувао светосавље у изворном облику. Увек треба истаћи, а ове године и посебно, да је Свети Сава утемељио и српско здравство, да је Студеница била прва српска болница и данас би требало скренути пажњу на ту чињеницу, кад се цела земља бори са епидемијом“, рекао је **Мирослав Алексић**.

Славски колач освештао је протонамесник **Борислав Тошић**, а присутне су поздравили и **Татјана Кажих**, директорка Гимназије, и **Предраг Ројевић**, председник општине Врбас, који је – уз честитке поводом школске славе – најавио је наставак улагања у образовање, истичући да је то улагање у боље сутра и боље друштво у будућности.

У централном делу програма гостима су се представили ученици Гимназије (**Љиљана Кнежевић**, **Тара Божовић**, **Анђела Ђукановић**, **Ања Јововић**, **Влада Кљајић**, **Мирослава Мусић**, **Милена Никитовић**, **Вук Апостоловски**, **Бранко Павловић**, **Алекса Загорац** и **Игор Станић**), који су овогодишњу свечаност припремали у сарадњи са професоркама **Љиљаном Медаков Салонски**, **Јасмином Милић**, **Јеленом Вујовић**, **Татјаном Бјекић**, **Невеном Малетин**, **Драганом Ристић** и **Соњом Миловић**. За ову прилику припремљен је и видео снимак пригодног карактера, који су монтирали ученици **Павле Раонић** и **Андрија Чуровић**.

Редакција

ВИРТУЕЛНА ШЕТЊА КРОЗ ХОДНИКЕ ГИМНАЗИЈЕ ПОВОДОМ ДАНА ШКОЛЕ

Услед проглашења ванредног стања у циљу спречавања ширења вируса Ковид-19, Гимназија „Жарко Зрењанин“ није била у прилици да током протекле две године на традиционалан начин обележи **Дан школе**. Са жељом да и у времену пандемије не прекидамо традицију, управа школе је, у сарадњи са наставницима и стручним сарадницима, одлучила да ученицима, родитељима и пријатељима Гимназије, на другачији начин представи историјат и важне догађаје који су за нама.

Како бисмо заједно прославили 8. април, тог дана поделили смо са пријатељима садржаје који раније нису били доступни широј публици. Тако су посетиоци званичног сајта школе у априлу 2020. добили прилику да прелистају монографску публикацију **Летопис Гимназије „Жарко Зрењанин“ у Врбасу (2009–2019)** у дигиталном формату и да погледају виртуелну изложбу **210 година Гимназије у Врбасу**. Наредне, 2021. године, уочи Дана школе публикована је ретроспективна изложба **„Дигитални Млади дани (2000–2020)“** (са могућношћу прелиставања свих бројева школског листа који су објављени током претходне две деценије), кратак филм **Великани Гимназије (1809–2019)** у којем смо се присетили знаменитих ученика, и на самом крају презентацију одабраних ликовних и литерарних радова наших садашњих ученика. И поред свега наведеног, остаје жеља да наредни Дан школе обележимо на класичан начин, у Свечаној сали школе.

Редакција

ЗЛАТНА МЕДАЉА ЗА ГИМНАЗИЈУ НА 15. МЕЂУНАРОДНОМ САЈМУ „ПУТОКАЗИ“

15. Међународни сајам образовања „Путокази“ традиционално је окупио више од 500 образовних институција и тако пружио могућност свим ученицима да се на једном месту информишу о широкој понуди средњошколских и високошколских установа. Међу многима који су презентovali свој рад на штандовима, биле су образовне установе из целе Србије, али су ученици имали прилику да сазнају нешто више и о школовању у иностранству, упознавајући се са понудом средњих школа и факултета из Словачке, Хрватске, Словеније, Италије, Француске, Русије и Канаде.

Сајам образовања био је и прилика да се оцене и награде најбоље школе за квалитет образовног рада, а шест златних медаља припало је установама у општини Врбас. Једна од награђених била је и Гимназија која, већ трећи пут заредом, добија вредно признање на овој манифестацији. Директорки школе – **Татјани Кажих**, у Мастер центру Новосадског сајма уручена је **Диплома са златном медаљом**, а у образложењу стоји да је награда дошла као признање за вредан рад и квалитет у образовању који школа пружа.

Претходна школска година, у којој је Гимназија прославила **210 година постојања и рада**, била је испуњена многобројним активностима које су битно допринеле да школа буде поново награђена. Оне су биле веома значајне за коначну одлуку коју је донела стручна комисија, а признање је – према њиховим речима – у школу стигло као **потврда доброг рада нашег колектива и искрено поштовање према просветној традицији коју Гимназија негује дуже од два века**.

Редакција

ИНТЕРАКТИВНА ТАБЛА И НОВА РАЧУНАРСКА ОПРЕМА ЗА ЦЕЛУ ШКОЛУ

Функционисање наставе у Гимназији знатно је унапређено током 2020. и 2021. године, и то захваљујући **новој информатичкој опреми** која је у школу стигла како донацијама, тако и учешћем на конкурсима. Прву значајну набавку школа је реализовала након спровођења конкурса од стране **Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице**, када нам је одобрено непуних 340.000 динара за набавку **лаптоп рачунара и интерактивне табле са пројектором**. На тај начин, крајем 2020. године опремили смо мултимедијални кабинет, а неколико месеци потом наставници су савладали и програм обуке **Интерактивне табле у настави**, како би се опрема користила адекватно и у пуном капацитету. На тај начин знатно се побољшао квалитет наставног процеса у школи.

Већ почетком наредне, 2021. године, Гимназији су, по конкурс **Министарства правде**, омогућена **средства за опремање информатичког кабинета у износу од непуних 2.000.000 динара**. Реч је о конкурс који је расписан почетком фебруара месеца 2021, а захваљујући којем је у школу стигла једна од озбиљнијих инвестиција у последњих неколико година. Новом рачунарском опремом зановили смо информатичке кабинете, као канцеларије у школи.

Пред крај текуће године, обрадовани смо још једном лепом вешћу. **Министарство просвете, науке и технолошког развоја** обезбедило је за нас још једну вредну донацију рачунарске опреме. Наиме, крајем новембра месеца, Гимназија је добила на трајно коришћење **32 TESLA miniPC TMP-IN5WP рачунара са пратећим опремом**, као и **2 Lexmark MS331dn штампача**. Том опремом комплетираће се преостале учионице у школи, а нови рачунари биће велика подршка ученицима у савладавању информатичких изазова и адекватног праћења нових садржаја у процесу наставе и учења.

Татјана Кажих, директорка школе

НОВИ УЏБЕНИЦИ ПРОФЕСОРКЕ СВЕТЛАНЕ МАНДИЋ

Познато је да школа вреди онолико колико су јој ђаци вредни, али ко стоји иза наших успеха? Стоје многи професори и професорке. Једна вредна пчелица у нашој кошници је **Светлана Мандић**, професорка рачунарства и информатике, али и новог изборног програма Савремене технологије.

Осим у настави, професорка је ангажована и као одељењски старешина. Међутим, ни то није било довољно! Напротив, она је недавно постала и аутор уџбеника из рачунарства и информатике за основну и средњу школу, уџбеника из којих ће знања стицати неке будуће генерације.

Професорка редовно посећује семинаре како би додатно унапредила своје знање. Осим што је предавач својим ученицима, она се потрудила и да обучи многе колеге које су, приликом преласка на „онлајн“ наставу, имале потешкоћа са новим платформама и технологијом коју су принуђени да користе у раду са ученицима.

Поред званичне наставе, у оквиру које се труди да покрије све платформе које се користе у модерној настави, професорка Светлана Мандић даје савете сваком ученику који јој се обрати за помоћ, па чак и ако нема савет, увек је ту да вам понуди слаткише и топли осмех који ће вам обасјати тежак школски дан. На томе су јој ученици увек бескрајно захвални.

Било би још пуно тога да се напише и каже о професоркином пожртвованом раду, али надајмо се да ће нам она највећи део тек открити у годинама рада које су пред њом.

Уџбеник за трећи разред
гимназије Издавачке куће Klett,
чији су аутори Филип Марић и
Светлана Мандић

Теодора Трбојевић, IV₅

ГИМНАЗИЈА ДОБИЛА ДОКТОРА НАУКА

Професор Младен Ђуричић
на промоцији доктора наука
Универзитета у Новом Саду

Професор српског језика и књижевности, доктор **Младен Ђуричић** од недавно је најобразованији радник наше школе. 29. децембар ове године за њега представља праву прекретницу, јер је својим знањем, трудом и радом успео да постане једини доктор наука у Гимназији.

Ученици га сматрају младом надом наше школе, јер уноси забаву и креативност у учионице. Својом иновативношћу труди се да нам часови буду занимљиви на предмету Уметност и дизајн, док је истовремено и одличан библиотекар који је успео да нам олакша приступ школској библиотеци и зближи ученике са њом.

Похвално је и то што се професор труди да на забаван и користан начин ангажује ученике кроз разне школске активности. Поред свог редовног посла, он уређује школски часопис *Млади дани*, који је и дигитализовао. Због свега тога, он у школи ужива симпатије многих људи које је освојио искреношћу, знањем и мудрошћу.

Један од његових узора, а уједно и човек чије је песме често помињао и о њима написао докторат је песник Лаза Костић. Његовим стиховима завршићу овај текст, са жељом да их наш професор прочита многим генерацијама:

„Две се у мени побише силе,
мозак и срце, памет и сласт,
дуго су бојак страховит биле,
ко бесни олуј и стари храст;
Напокон силе суштасхе миле,
вијугав мозак одржа власт,
разлог и запон памети хуђе,
Santa Maria della Salute“.

Вељко Ђурковић, III₆

ЈОШ ЈЕДАН ТАКМИЧАРСКИ УСПЕХ ВУКА АПОСТОЛОВСКОГ

Републико такмичење из српског језика и језичке културе одржано је 28. маја 2021. године у Београду. Иако смо навикли да се такмичење одржава у Тршићу, родном месту Вука Стефановића Караџића, занимљиво је било боравити у храму знања као што је **Филолошки факултет**, где је такмичење и одржано.

Гимназију „Жарко Зрењанин“ представљао је **Вук Апостоловски**, ученик одељења III₂. Он је искусни такмичар и ово није први пут да учествује на највишем нивоу такмичења и да представља нашу школу на најбољи могући начин.

Иако је последњих годину дана за већину ученика настава текла по изабраном комбинованом моделу, никаквих измена није било у пропозицијама такмичења. И даље су се тражили знање, прецизност, тачност у решавању захтевних задатака. Наш представник је постигао **15 бодова од максималних 20** и рангирао се високо у табели, управо онако како само он зна.

Вуку упућујемо честитке за постигнут успех! Желимо да настави са систематичним радом, да остане вредан и активан на пољу проширивања знања из језика и језичке културе.

Јасмина Милић, проф. српског језика и књижевности

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СОЦИОЛОГИЈЕ У ЗНАКУ ПАНДЕМИЈЕ

У последњих годину дана вирус **Ковид-19** нас је изазвао да се прилагодимо новонасталим условима. Управо је пандемија, са новим изазовима и друштвеним питањима које је отворила, била главна тема овогодишњег такмичења из социологије.

На такмичењу сам учествовала са радом **„Информисање и друштвене мреже у доба пандемије“**. Уз менторство професорке **Марије Сабо**, написала сам рад у којем сам анализирала утицај пандемије на медијски и друштвени простор, обрадивши важне теме медија и друштвених мрежа, информисања и медијске писмености.

Регионално такмичење из социологије одржано је 6. марта 2021. Освојивши друго место, пласирала сам се на републичко такмичење, које је одржано 20. марта. На нивоу целе републике награђена сам **трећим местом**, и тако у своју школу донела једну од првих републичких награда из ове области. Још једном се захваљујем професорки на помоћи и посвећеном менторском раду!

Марија Станков, IV₄

УЧЕНИЦИ ГЕНЕРАЦИЈЕ – ДУШАН ПОЛЕКСИЋ (2020) И НИКОЛА МИЛОВИЋ (2021)

Од изласка претходног броја **Младих дана**, Гимназију су напустиле две генерације матураната, а свака од њих имала је по једног најуспешнијег представника који је понео титулу **ученик генерације**. У школској 2019/20. години, Наставничко веће доделило је ово признање **Душану Полексићу**, док је у школској 2020/21. години за ученика генерације изабран **Никола Миловић**.

У озбиљној конкуренцији коју су чинили најбољи представници свих одељења, увек је тешко издвојити и наградити само једног ученика. Из тог разлога, Наставничко веће је похвалило све носиоце **Вукове дипломе**, који су за посвећен рад и изузетне такмичарске успехе награђени од стране школе, локалне самоуправе и донатора који су за ову прилику обезбедили вредне награде.

Тим поводом, посебну захвалност упућујемо бившој ученици Гимназије – **Нађи Микшић**, која је из фонда породичне фирме **д.о.о. „Нандра“** доделила новчане награде ученицима генерације и на тај начин им олакшала прирему за студије. Значајне донације обезбедиле су и **Ауто школа „Royal“**, која је за најбоље ученике припремила ваучере за полагање возачког испита, као и **Општина Врбас** која је ученике генерације наградила лаптоп рачунарима, а носиоце Вукове дипломе корисним гецетима. На тај начин најбољим гимназијалцима пружена је подршка на почетку даљег школовања, а њима остаје да својим будућим успесима оправдају указано поверење.

Редакција

ИНТЕРВЈУ: МАША ЈАНКОВИЋ – НИКАДА НЕ ТРЕБА ОДУСТАЈАТИ ОД СВОЈИХ СНОВА!

Човек тежи великим достигнућима. У сваком појединцу лежи жеља да са највише тачке постоља посматра свет око себе. Наша школа је препознатљива не само по dobrим резултатима са такмичења, већ и по спортским успесима.

*Наравно, медаља на грудима и дрес на којем пише Србија (који је сан сваког нашег спортисте) могу да доведу до задовољства, али не толико колико чињеница да знаш нешто више од онога колико си знао. Разговарали смо са бившом ученицом наше Гимназије, **Машом Јанковић**.*

Машо, да ли си одувек желела професионално да се бавиш кошарком?

Када сам први пут узела кошаркашку лопту у руке, знала сам да ћу се кошарком бавити у будућности. Кошарку много волим и она на прави начин испуњава мој живот.

Твоја кошаркашка каријера почела је 2014. године када си се учланила у ЖКК Врбас. Да ли је тадашња четрнаестогодишња Маша могла да претпостави да ће неколико година касније заиграти у дресу наше репрезентације?

Сигурно је да у животу сви тежимо ка неком циљу. У то време мој циљ је био да заиграм за сениорску репрезентацију Србије и ка њему сам ишла. Сваког дана сам напорно радила и тренирала, док нисам добила позив од репрезентације. Круна вишегодишњег рада била је одлазак на Европско првенство.

Поред напорних тренинга била си редован ученик Гимназије „Жарко Зрењанин“ у Врбасу. Да ли би могла да нам кажеш како си успела да ускладиш школске обавезе са спортом? Колико су ти професори пружали подршку?

Перод школовања је био веома напоран за мене. Имала сам по два тренинга дневно, а поред тога чекале су ме и школске обавезе. Добром организацијом времена успевала сам све да ускладим и да пратим школско градиво. Наравно, професори су ми увек излазили у сусрет, имали су разумевања за моје обавезе и веома сам им захвална на томе.

Постала си члан клуба *Црвена звезда* у јуну 2019. године. Како је искуство бити у једном од најуспешнијих клубова женске кошарке у Србији?

Велика је част играти за клуб који има тако дугу традицију и који је – као што сте рекли – у последњих десет година један од најбољих клубова у Србији. Кошаркашки дрес Звезде је, такође, био један од мојих снова.

Машо, сигурне смо да није било лако истрајати и ускладити све обавезе која си имала на путу професионалног спортског усавршавања у свету кошарке. Када би имала прилику да младим спортистима даш савет, који би то савет био?

Није захвално давати савете, али свакако би им рекла да никада не одустају од својих снова. Имала сам две тешке повреде током протеклих година и оне су ме много тога научиле. Упркос повредама, све време сам веровала да се могу вратити јача него икад, и ево – сада сам ту где јесам.

Цела Србија је поносно пратила велику утакмицу на *Eurobasketu 2021* у Шпанији, на којој сиса репрезентацијом Србије освојила златну медаљу. Какав је био осећај учествовати у тако великом догађају и представљати своју земљу пред милионима људи?

Велика је част играти за своју репрезентацију и бранити боје своје земље. Чини ми се да је сан сваког младог спортисте да изађе на балкон испред Скуштине, а ја сам у томе успела.

Успех који си постигла са репрезентацијом био је повод да добијеш и најпрестижнију награду коју додељује наша општина – Октобарску награду општине Врбас. Колико ти значи та награда?

Увек је задовољство представљати свој град. Захвална сам Врбасу на тој награди и она ће сигурно увек заузимати посебно место у мом срцу. Обећавам да ће медаља са Европског првенства бити прва у низу медаља коју ћу донети у Врбас.

За крај, волеле бисмо да поделиш са нама неке од твојих планова за будућност?

Моји планови за будућност су једноставни – да будем здрава и срећна. Када је реч о спортској каријери, тренутно имам неколико опција, али трудим се да не гледам далеко у будућност. Тренутно сам фокусирана на освајање првог места са Звездом, а за даље планове ће бити довољно времена.

**Мања Стокућа, III₂
Ксенија Ковачевић, III₁**

УСПЕШНИ РУКОМЕТАШИ ВРБАСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Гимназија у Врбасу већ дуги низ година препознатљива је по томе што у свакој генерацији изнедри неколико талентованих спортиста, који по завршетку школовања наставе професионално да се баве спортом и постижу запажене резултате на републичким, европским и светским такмичењима.

Гимназију тренутно похађају два успешна рукометаша, која су због спортских каријера у иностранству били принуђени да наставе школовање као ванредни ученици. Током 2021. године, **Бранко Предовић** и **Урош Митровић** постали су и чланови Кадетске рукометне репрезентације Србије, са којом су наступали на **Европском првенству у рукомету за кадете**, које је одржано у Хрватској од 12. до 22. августа 2021. Своје утиске са такмичења поделили су са редакцијом „Младих дана“:

Било је то велико искуство за цео наш тим и припрема за нека већа такмичења која би тек требала да се догоде. Овог пута изостао је резултат, али смо сигурни да ћемо следећи пут постићи много већи успех.

Бранко Предовић, IV₅

Европско првенство је значајан ниво такмичења, како за екипу, тако и за сваког појединца у њој. Ту смо стекли драгоцено искуство на терену и упознали нова лица из других европских земаља.

Урош Митровић, II₂

Поред двојице успешних кадета, Гимназија са поносом у школски летопис уписује и име младе рукометашице **Магдалене Маленовић**, која је од 12. до 18. јула са репрезентацијом наступала на **Европском првенству у рукомету за јуниоре**. Своје утиске са такмичења поделила је са нама:

Велика је част бити у државном тиму. За мене је то једно ново, велико искуство које ми је пуно тога донело. Нажалост, пропустиле смо шансу за одлазак на Светско првенство, али је успех ипак овећан бронзаном медаљом.

Магдалена Маленовић, IV₁

**„ДНЕВНИК ГИМНАЗИЈАЛЦА (1967–1971)“ ПРОФ. ДР ВЛАДИМИРА КОПРИВИЦЕ
ПОВОДОМ ВЕЛИКОГ ГЕНЕРАЦИЈСКОГ ЈУБИЛЕЈА – 50 ГОДИНА МАТУРЕ**

Средином септембра месеца у Гимназији су се окупили бивши ученици, матуранти који су почетком седамдесетих година прошлога века напустили школу и отворили ново поглавље живота. Након пуних педесет година, које су донеле велике промене у животу људи на нашим просторима, они су се вратили на старо место и призвали сећања која су оживела школске часове, младалачке несташлуке, другове и професоре којих више нема...

Уз пригодан програм, генерација матураната 1970/71. евоцирала је успомене, а велика годишњица била је и повод за промоцију дневничких бележака које је, током школовања у Гимназији, водио тадашњи ученик, а данас уважени професор – **др Владимир Копривица**. „Дневник гимназијалца (1967–1971)“ он је посветио друговима који га никада неће прочитати и на тај начин још једном одао почаст онима који нису дочекали златни јубилеј своје генерације.

У редовима који следе, издвајамо једну од забелешки које је у свој „Дневник“ прецизно и педантно уносио некадашњи гимназијалац:

5. март 1969.

Са Ђиђом сам се полако одгегао у школу. Ту се већ почело говорити о одласку на сахрану преминуле ученице. Звонило је за часове. У ходницима пометња. Неки облаче капуте и наговарају остале да крену. Питају професоре и директора, али они не попуштају. Неки упорно остају у учионицама. У ходнику неодлучност. Да кренемо највише позивају Бранка Говедарица, Живковић, Попић и наравно Пујо Радовић. И када је све било на врхунцу, маса се ускомеша и крене ка излазним вратима. За првом групом пође друга, трећа, цела школа. Директор је изашао на прозор и почео да виче: „Враћи се! Враћи се назад“. Нико га не гледа и поворка ученика иде даље. Директор виде да је побеђен и рече да причекају и остале. За нама су дошли и професори. Један за другим ишли смо до ковчега и назад.

Запитао сам се да ли смо кренули да не би имали часове или због емотивних разлога. Ипак, умрла је ученица и треба да идемо на сахрану.

Професори су морали боље разумети ситуацију и не оптуживати некога ко је умро због абортуса. Истина, абортус је велика срамота, али смрт је смрт.

Дођох и ја до врата. Дочекало ме је самртничко бледо и озбиљно Келетово лице (он је излазио) и задах мртваца. На средини собе, на столу, стајао је лимени сандук. Околу су били неки људи, вероватно родбина. Никога нисам загледао, већ сам сагао главу и пожурio да што брже прођем тај гробнички круг око сандука. У тој журби умало не закачих свећу која је била на крају стола.

Умрла ученица Черепан Марија. Угасила се једна младост и остала неутешна мајка, болом скрхано биће. Изузев оних из четвртних разреда ми остали је нисмо познавали. Стајали смо по групама и причали. Неки рекише да им је понекад долазила жеља да се смеју?! Каква је то појава да се у трагичним тренуцима јавља жеља за смехом? Да ли је то вид бежања од стварности? Да ли је то слабост пред судбином и жеља да се све заборави? Не знам и вероватно никада нећу ни знати. Сазнао сам и нешто што нисам знао. Када сам се нашалио на рачун Келетовог израза лица, рекоше ми да он нема оца и да се веома лако потресе чим је нека сахрана. И Триле рече да нема оца.

Пођосмо на немачко гробље. Корак по корак, полако одмичемо од гимназије. Поред мене су Раде, Ђидо, Божо, Ђани и још неки којих се не сећам. Гледам колону испред себе – све главе ученика. Главе се наизменично дижу и спуштају у ритму корака. У даљини носе ковчег. Гледам ковчег, на опет колону. Ко је следећи од нас? На тренутак замислих себе као мртваца и љутим се што су ђаци дошли да ме испрате само да не би имали часове. [...] Осврћем се. Иза нас су професори. Неко ми нешто прича. Правим се да слушам и потврдно климам главом. Два реда испред нас видим лепу, плаву косу девојке. Златни слапови падају јој на рамена. У даљини сандук, у близини плавуша. Смрт и живот! Помислих: „Живот је јачи“. И не гледам више сандук, већ плаву косу...

Приредио: др Младен Ђуричић

ДИМИТРИЈЕ ВЕЉОВИЋ (1947–2021), професор физичког васпитања

Димитрије Вељовић рођен је у Равном Селу, 3. новембра 1947. године. Основно образовање стекао је у ОШ „Бранко Радичевић“ у родном месту, а потом наставља школовање у Гимназији „Жарко Зрењанин“ у Врбасу, на Вишој педагошкој школи у Новом Саду и на Факултету физичке културе у Сарајеву. Прво радно искуство стекао је у ОШ у Зеници, где проводи једну школску годину, а од 1972. до 2012. године, био је запослен као професор физичког васпитања у врбаској Гимназији.

Током четири деценије рада у школи, постигао је изузетне резултате са ученицима, а посебно се истичу успешни турнири у шаху, одбојци, кошарци и фудбалу. Из одбојкашке секције коју је водио, формиран је Одбојкашки клуб Врбас (1976).

Поред васпитног рада којем је био посвећен целог живота, Димитрије Вељовић ће остати упамћен и по другим функцијама које је обављао. Био је помоћник директора Гимназије „Жарко Зрењанин“ у периоду од 1983. до 2002. године, председник и потпредседник Друштва пчелара из Врбаса и председник ФК „Пролетер“ из Равног Села. Аутор је *Годишњака Гимназије „Жарко Зрењанин“* (1999), монографске публикације која је објављена поводом 190 година од оснивања Гимназије.

Здравко Бјелица, професор у пензији

МАРИЈА ВЛАОВ (1929–2021), професор историје

Марија Влаов, девојачки Јаниш, рођена је у Ковачици 11. јула 1929. године, као треће дете оца Павла, занатлије, и мајке Ане, домаћице. Браћа су ишла на занат, да наставе породичан посао, а њој је било намењено да настави школовање.

Основну школу завршила је у родном месту, а гимназију у Панчеву 1947. године. Исте године уписује Филозофски факултет Универзитета у Београду (Одсек за историју), где је имала прилику да слуша предавања чувених професора који су значајно утицали на њен каснији педагошки рад.

Факултет је завршила 1952. године, а исте године почиње и да ради у Гимназији и учитељској школи „Јан Колар“ у Бачком Петровцу. У Врбас долази 1955. године, када и почиње да ради у Гимназији „Жарко Зрењанин“, у којој је провела радни век, све до пензионисања 1988. године. Предавала је историју, друштвено уређење и историју уметности, а за узоран педагошки рад у више наврата је похваљена и награђена.

Била је удата за Војислава Влаова, са којим је имала две кћерке – Олгу и Гордану, које су биле ученице Гимназије „Жарко Зрењанин“. Оне су јој подариле и унуке – Косту, Борислава и Мају.

Марија Влаов била је прва жена са дипломом факултета у својој родној Ковачици.

прим. др **Олга Влаов Жарков**

ПЕТАР ЕРАКОВИЋ (1951–2021), професор физичког васпитања

Петар Ераковић рођен је 27. априла 1951. године у Врбасу. Основно образовање стекао је у Основној школи „Светозар Милетић“, а потом наставља школовање у Гимназији „Жарко Зрењанин“ у Врбасу и на Факултету физичке културе у Београду. Радни век провео је у Гимназији „Жарко Зрењанин“, где је од 1976. до 2017. године био запослен као професор физичког васпитања.

У раду са ученицима је постигао високе спортске пласмане и Гимназији донео велики број диплома, медаља и пехара са различитих такмичења. Најзапаженији резултат Петар Ераковић је остварио 2013. године, када је са мушком рукометном екипом освојио златну медаљу и обезбедио Гимназији учешће на Светском школском првенству, које је одржано у Вараждину, 2014. године.

Поред наставе, Петар Ераковић је активно учествовао и у спортском животу нашег града. Био је кондициони тренер Рукометног клуба „Врбас“, а запажене резултате постигао је и у Пливачком клубу „Врбас“ у којем је активно деловао пуних 27 година (1987–2014), као тренер и као члан УО. У том периоду, многи пливачи су постали државни рекордери у различитим дисциплинама. С поносом се истиче и то да су многи Ераковићеви такмичари постали репрезентативци у пливачком спорту.

Здравко Бјелица, професор у пензији

ГОДИШЊАК 2019/20.

IV₁ – Бранка Прекић и Татјана Бјекић

IV₂ – Веселин Ђурковић

**IV₃ – Драгана Ристић и
Слободан Ногавица**

IV₄ – Ивана Ускоковић

IV₅ – Ана Перишић

IV₆ – Мирјана Вујичић

ГОДИШЊАК 2020/21.

IV₁ – Јелена Вујовић

IV₂ – Хајналка Бајор Грандић

IV₃ – Данило Њаради

IV₄ – Ксенија Бабић и Биљана Фемић

IV₅ – Ана Влаховић

Старо дрво ослушкује тајне:
Иако ће свако једног маја
Поћи путем своје звезде сјајне
Знамо да нас **Гимназија спаја!**

Милан Веселица –
„Гимназија живи“